

BURMISTRZ PRUSZCZA GDAŃSKIEGO

ul. Grunwaldzka 20; 83-000 Pruszcz Gdański
tel. +4858/775 99 21; fax +4858/ 682 34 51
e-mail: burmistrz@pruszcz-gdanski.pl

Pruszcz Gdański, dnia 25 marca 2019 r.

OKS.0057.1.2019

BRM.0004 70.2019
BIURO RADY MIASTA
PRUSZCZ GDAŃSKI

Wpł. 2019 -03- 27

Pani

Małgorzata Czarnecka – Szafrąńska

Przewodnicząca Rady Miasta Pruszcz Gdański

w/m

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.), przedkładam w załączeniu Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Miejskiej Pruszcz Gdański za rok 2018 wraz z potrzebami związanymi z realizacją zadań.

Z poważaniem

BURMISTRZ

Janusz Wróbel

**Sprawozdanie Burmistrza Pruszcza Gdańskiego
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2018
składane Radzie Miasta Pruszcza Gdański
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań
– zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
(tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.).**

I. Zadania gminy jako administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.).

W ustawie jw. zostały określone zadania własne gmin do realizacji w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych biorąc pod uwagę w szczególności dobro dzieci, które do harmonijnego rozwoju potrzebują wyjątkowej ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Do zadań własnych gminy w zakresie jw. należy m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- 4) ponoszenie kosztów podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych prowadzone jest w formie:

- 1) pracy z rodziną,

2) pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka.

Na terenie naszej gminy miejskiej głównym inicjatorem i organizatorem pracy z rodziną (przy udziale wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami) przeżywającą trudności w pełnieniu swoich funkcji jest – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Na mocy ustawy jw. Burmistrz Pruszcza Gdańskiego upoważnił kierownika tego Ośrodka do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji oraz do ustanawiania rodziny wspierającej lub zawierania i rozwiązywania umów określających zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy (upoważnienie Nr 42/2011 z dnia 22 grudnia 2011 r.).

Ośrodek pomocy społecznej w pracy z rodziną wykorzystuje szereg form, które w znaczący sposób wpływają na efekty tej pracy.

Najczęściej stosowane formy:

- 1) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- 2) terapia i mediacja,
- 3) pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- 4) organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji (m.in. w postaci grup wsparcia lub grup samopomocowych).

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Wspieranie rodziny odbywa się za jej zgodą oraz przy jej udziale, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

II. Realizacja zadań wynikających z zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.) w zakresie wspierania rodziny w gminie miejskiej Pruszcza Gdańskiego w 2018 roku.

1. Obowiązująca ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie świadczoną przez państwo i samorządy lokalne. Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych poza rodziną biologiczną. Wskazane jest przede wszystkim podejmowanie działań profilaktycznych i wspomagających rodzinę.

W związku z powyższym w 2018 roku realizowano Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019 dla miasta Pruszcz Gdański, który zakłada wsparcie rodziny naturalnej przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w celu przywrócenia jej zdolności do prawidłowego sprawowania swoich funkcji, a także zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci, w celu zmniejszenia liczby dzieci opuszczających rodziny biologiczne i kierowanych do pieczy zastępczej. Realizacja programu opierała się na sukcesywnym dążeniu do celu głównego i celów szczegółowych. Celem głównym programu było i nadal będzie stworzenie skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjającego prawidłowemu jej rozwojowi w mieście Pruszcz Gdański. Ww. cel jest realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i ich rodzin,
- 2) usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo - wychowawcze,
- 3) zapobieganie sytuacjom kryzysowym wymagającym interwencji oraz ograniczenie negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach,
- 4) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- 5) wspieranie rodziny oraz wzmocnienie roli i funkcji rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych,
- 6) podnoszenie wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodziną.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i instytucji działających na rzecz rodziny i dzieci. Ośrodek pomocy kontynuuje i monitoruje stosowanie rozwiązań i ich efektów w zakresie wspierania rodziny, kierując się dobrem dziecka i rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

2. W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim (zgodnie z ww. ustawą) zatrudniał w ramach umowy o pracę **1 asystenta rodziny**, który na wniosek rodziny zainteresowanej tą formą pomocy, współpracuje z rodziną w celu rozwiązania trudnej sytuacji rodziny.

Głównym zadaniem asystenta rodziny jest prowadzenie pracy z rodzinami biologicznymi, polegającej na udzielaniu pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej oraz w kształtowaniu odpowiednich postaw rodzicielskich w celu prawidłowego sprawowania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Asystent rodziny wykonuje swoje zadania w miejscu zamieszkania rodziny (w uzasadnionych przypadkach poza miejscem zamieszkania)

przez 7 dni w tygodniu. W 2018 roku asystent rodziny objął wsparciem **19 rodzin** korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim. Zgodnie z ww. ustawą asystent rodziny powinien swą pracę prowadzić za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny oraz pobudzać ją do aktywnego współdziałania. Praca z rodziną powinna być organizowana lub kontynuowana również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Współpraca pracownika socjalnego z asystentem rodziny ma charakter ciągły poczynając od fazy planowania i konstruowania planu pomocy rodzinie poprzez fazę monitorowania sytuacji rodziny. W dalszej pracy asystent rodziny i pracownik socjalny uzupełniają się w podejmowanych działaniach na rzecz rodziny w celu osiągnięcia jak najbardziej zadowalających wyników.

Zatrudnienie asystenta rodziny w 2018 r. częściowo finansowane było z dotacji w ramach „**Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018**” w wysokości **13.802 zł** oraz ze środków własnych gminy w wysokości **18.773 zł**.

3. Zgodnie z art. 176 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy **współfinansowanie pobytu dziecka** w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Kierowanie dzieci do ww. placówek odbywa się na podstawie postanowienia sądu. Udział gminy w finansowaniu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej i placówkach jw. wynosi 10% – w pierwszym roku, w drugim roku – 30 %, w trzecim roku i latach następnych – 50 %. W 2018 roku gmina częściowo finansowała pobyt 31 dzieci poza rodziną w łącznej kwocie **217.310 zł**.

4. Poradnictwo specjalistyczne – zapewnienie dostępu.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, organizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim udzielane jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne jest realizowane przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. W 2018 roku radca prawny MOPS udzielił specjalistycznych porad **153 rodzinom**. Natomiast **poradnictwem psychologicznym** rozumianym jako procesy

diagnozowania, profilaktyki i terapii **objęto w 2018 roku 152 rodziny**. Psycholog MOPS pracuje zarówno w siedzibie Ośrodka, jak również w miejscu zamieszkania rodzin. Poradnictwo rodzinne skierowane jest natomiast do rodzin, które mają problemy w funkcjonowaniu – w tym problemy wychowawcze, opiekuńcze /dotyczące zarówno dzieci jak i dorosłych członków rodziny/.

5. W pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych bardzo znaczącym jest prowadzenie przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim **pracy socjalnej** ukierunkowanej na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby i rodziny z powodu różnych dysfunkcji i problemów prowadzących do wykluczenia społecznego. Celem pracy socjalnej jest wykorzystanie potencjału osoby/rodziny i doprowadzenie do stanu, w którym rodzina na miarę własnych możliwości będzie mogła funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr. W 2018 roku **pracownicy socjalni (10) MOPS prowadzili pracę socjalną w 447 rodzinach** (277 rodzin uzyskało pomoc wyłącznie w postaci pracy socjalnej).

6. Uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach Świetlicy Socjoterapeutycznej – jako wsparcie rodzin dysfunkcyjnych lub zagrożonych patologią społeczną.

Świetlica Socjoterapeutyczna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim jest placówką dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, obejmującą swoją opieką dzieci pochodzące z rodzin niepełnych, dysfunkcyjnych, dotkniętych lub zagrożonych problemem alkoholowym lub innymi uzależnieniami. Głównym celem w pracy świetlicy jest prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz dbanie o prawidłowy rozwój dzieci poprzez organizowanie zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych i kompensacyjnych.

W 2018 roku świetlica czynna była od poniedziałku do piątku od godziny 14⁰⁰ do godziny 18⁰⁰; obejmowała opieką wychowawczą **36 dzieci** w wieku od 7 do 18 lat. Dzieci kwalifikowane były do udziału w zajęciach socjoterapeutycznych po wcześniejszym rozeznaniu sytuacji rodziny przez pracownika socjalnego i psychologa oraz na wniosek pedagoga szkolnego. Konieczna była pisemna zgoda rodzica/opiekuna na uczestnictwo dziecka w zajęciach.

W świetlicy pracowała następująca kadra pedagogiczna:

- psycholog,
- 4 terapeutów,
- 1 opiekun.

Celem przygotowanego w 2018 r. programu profilaktycznego była zmiana w sferze hierarchii wartości wychowanków, podniesienie poziomu ich dojrzałości społecznej, emocjonalnej i moralnej. Przesłanką do tak określonego celu było przyjęcie za słuszne stwierdzenia, że do prawidłowego rozwoju człowieka niezbędne jest określenie granic tego, co dopuszczalne i uzasadnione w życiu zbiorowym, a co niedopuszczalne i niedozwolone. Plan pracy obejmował także zagadnienia, które miały pomóc dzieciom w odreagowaniu emocji i napięć powstałych na skutek wzrastania w środowisku urazowym oraz w kształtowaniu umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, a także przyczyniły się do podejmowania przez wychowanków właściwych wyborów, które były podparte rzetelną wiedzą i informacjami przekazanymi przez wychowawców. Powyższe zadania realizowane były poprzez odbywające się regularnie zajęcia socjoterapeutyczne, które jako metoda pracy w grupie, zakładały również realizację trzech podstawowych celów, wzajemnie przeplatających się podczas prowadzonych zajęć. Były to cele terapeutyczne, cele edukacyjne i cele rozwojowe.

Dzieci w ciągu całego roku szkolnego objęte były również pomocą w zakresie wyrównywania deficytów edukacyjnych, przez co ich wyniki w nauce ulegały poprawie.

Cele, zadania i metody pracy stosowane w Świetlicy Socjoterapeutycznej.

Głównym celem świetlicy jest prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

CELE GŁÓWNE:

- zapewnienie profesjonalnej opieki wychowawczej,
- zapewnienie terapii wychowawczej zapobiegającej uzależnieniom,
- wdrażanie do prawidłowego wypełniania ról społecznych,
- łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie,
- eliminowanie zaburzeń zachowania,
- podniesienie poczucia własnej wartości,
- zapewnienie powodzenia szkolnego wychowankom poprzez pomoc w odrabianiu zadań domowych,
- gospodarowanie czasem wolnym.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO:

- budowanie poczucia własnej wartości,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami,
- kształtowanie umiejętności komunikowania się,
- poznawanie sposobów rozwiązywania konfliktów,
- uczenie zachowań asertywnych,
- kształcenie poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie,
- zrozumienie mechanizmu i przyczyn powstawania agresji,
- dostarczenie wiedzy na temat uzależnień i substancji uzależniających, ich negatywnego wpływu na życie człowieka oraz prawnych i moralnych skutków używania tych środków,
- kształtowanie umiejętności dokonywania wyborów,
- promocja zdrowego stylu życia,
- wskazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego służących rozwijaniu zainteresowań,
- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów.

Wyżej wymienione cele profilaktyczno – terapeutyczne wychowawcy realizowali na podstawie opracowanych przez siebie programów autorskich: „Ja i moje uczucia”, „Stop przemocy!”, „Autokontrola emocjonalna”, „Dla siebie i dla innych”, „Mam świadomość, umiem wybrać mądrze”, „Ja w społeczeństwie”, „Spójrz z dwóch stron”, „Ja w świecie wirtualnym”. Ponadto praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą uwzględniała ich zainteresowania, potrzeby i oczekiwania.

Wychowankowie świetlicy objęci byli także pomocą w nauce, pomocą w sytuacjach kryzysowych w szkole i rodzinie. W tym celu pracownicy świetlicy współpracowali z rodzicami, przeprowadzali rozmowy indywidualne, udzielali porad wychowawczych i psychologicznych. Świetlica Socjoterapeutyczna podejmowała także współpracę ze szkołami, do których uczęszczają dzieci, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Pruszczu Gdańskim, Centrum Kultury i Sportu w Pruszczu Gdańskim, Domem Dziennego Pobytu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim, pracownikami socjalnymi Ośrodka oraz Komendą Powiatową Policji w Pruszczu Gdańskim. Terapeuci oraz psycholog we współpracy z pracownikami socjalnymi utrzymywali ścisły kontakt z rodzicami dzieci i młodzieżą uczęszczających do świetlicy, dokonywali rozeznania

wszystkich środowisk podejmując pracę socjalną ukierunkowaną na wzmacnianie i uaktywnianie rodzin w rozwiązywaniu problemów.

Formy i metody pracy z dziećmi:

- terapia indywidualna,
- terapia grupowa,
- rozmowa terapeutyczna,
- rekreacja sportowa,
- arteterapia,
- ćwiczenia, zabawy i gry dydaktyczne,
- dyskusja kontrolowana,
- elementy zajęć warsztatowych,
- gry i zabawy ruchowe,
- elementy psychodramy.

Organizacja opieki nad dziećmi.

Dzieci uczęszczające do świetlicy przydzielane są do grup stosownie do wieku, temperamentu i zasobu doświadczeń. W ramach świetlicy funkcjonują trzy grupy.

Plan zajęć dnia:

14:00 – 16:00 nauka i odrabianie zadań domowych,

16:00 – 17:00 zajęcia: terapeutyczne, profilaktyczne, socjoterapeutyczne, sportowe, plastyczne, komputerowe, filmowe, relaksacyjne, rekreacyjne, kulinarne, kronikarskie, muzyczno-ruchowe,

17:00 – 17:30 podwieczorek,

17:30 – 18:00 gry i zabawy planszowe, ruchowe, edukacyjne.

W zależności od stosowanej metody oddziaływań przewidywane są następujące sposoby prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą:

- praca z jedną grupą integrującą dzieci w różnym wieku i o różnym stopniu sprawności fizycznej i intelektualnej,
- praca w zespołach podzielonych pod względem wieku, zespołach wychowawczych lub terapeutycznych,
- praca indywidualna.

Zajęcia odbywały się pod opieką opiekuna i terapeutów, a program dnia dostosowywany był na bieżąco do potrzeb i możliwości uczestników.

Najważniejsze wydarzenia w Świetlicy Socjoterapeutycznej w 2018 r.:

03.01. - zajęcia w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej – konkurs gier planszowych.

05.01. - Dzień bitej śmietany – zajęcia kulinarne – torcik waflowy z bitą śmietaną.

15.01. - **Dzień Osób Nieśmiałych** – nieśmiałość – wada czy zaleta? Czytanie bajki terapeutycznej pt. „Bajka o szarym słowiku”.

18.01. - **Dzień Kubusia Puchatka** – poznanie historii powstania najsłynniejszego misia świata, quiz, krzyżówka.

19.01. - **Obchody dnia Babci i Dziadka** – zajęcia plastyczne – wykonanie laurek.

26.01. - **bal karnawałowy** – konkursy, zabawy; zajęcia kulinarne – galaretki z bitą śmietaną.

„Ferie zimowe 2018” (29 stycznia – 09 lutego). W programie ferii znalazły się m.in.:

wyjazdy:

- do kina w Cieplewie na film pt. „Jak zostać kotem?”;
- do muzeum II wojny światowej w Gdańsku – przyswojenie wiedzy o II wojnie światowej, pamięci o jej ofiarach i bohaterach;
- do Malborka – zwiedzanie Zamku, Muzeum Zamkowego, Ratusza Staromiejskiego;

wyjścia:

- do Komendy Powiatowej Policji w Pruszczu Gdańskim na **zajęcia edukacyjne** pt. „Bezpieczeństwo podczas ferii zimowych”. Przypomnienie zasad uczestnictwa w zajęciach i wycieczkach,
- do Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej na **konkurs gier planszowych**,
- na lodowisko,
- na basen,

zajęcia kulinarne:

- pizza,
- pączki, faworki;

zajęcia profilaktyczne:

- „Zajęcia relaksacyjno-integracyjne.”
- „Poznajemy i nazywamy uczucia.”
- „Uczymy się lepiej rozumieć siebie samych i innych ludzi.”

turnieje:

- tenisa stołowego,
- warcabowe;

konkurs plastyczny w formie plakatu lub ulotki „**Bezpieczne ferie**”;

konkurs fotograficzny pt. „**Moje miasto w kadrze...**”;

quiz z wiedzy zdobytej w czasie ferii zimowych;

- Dzień poczty polskiej (27 luty) – zajęcia plastyczne – „Mój wymarzony zawód” – uświadomienie dzieciom jak ważna jest praca w życiu człowieka.
- 12.02. **Międzynarodowy Dzień Pizzy** – zajęcia kulinarne.
- 14.02. **Walentynki** – przedstawienie dzieciom genezy święta oraz ciekawostek na jego temat, zabawy i wróżby walentynkowe, poczta walentynkowa.
- 16.02. **Dzień poczty polskiej** – przybliżenie dzieciom wiadomości o poczcie, sposobach przekazywania informacji na odległość oraz etapach drogi listu od nadawcy do odbiorcy.
- 23.02. **Międzynarodowy Dzień Pomocy Potrzebującym** – nie boję się udzielać pomocy, ale też o nią prosić. Zajęcia plastyczne – wykonanie plakatu pt. „Dobro do nas wraca ze zdwojoną siłą”.
- 27.02. **Dzień poczty polskiej** - zajęcia plastyczne – „Mój wymarzony zawód” – uświadomienie dzieciom jak ważna jest praca w życiu człowieka.
- 05.03. **Dzień bez komputera** – zajęcia terapeutyczne – „Ciemna strona komputera” – uświadomienie zagrożeń płynących z nadmiernego korzystania z komputera.
- 21.03. **Dzień Wagarowicza** - uczczenie Pierwszego Dnia Wiosny – tradycyjne topienie Marzanny – symbolu odchodzącej zimy.
- 30.03. Śniadanie Wielkanocne, „Zajaczek” – upominki, konkursy, zabawy.
- 03.04. **Dzień książki** – z książką przez świat – czytanie wzbogaca, wykonanie zakładki do książek.
- 04.04. **Światowy dzień bezdomnych zwierząt** - „Pomóż pomagać”.
- 12.04. **Dzień czekolady** – zajęcia kulinarne – czekoladowe ciasteczka; gorąca czekolada.
- 18.04. **Europejski dzień praw pacjenta** - „Ochrona ludzkiego zdrowia”.
- 23.04. **Światowy dzień książki i praw autorskich** – z książką przez świat.
- 30.04. **Obchody Świąt Narodowych – Święto Pracy, Święto Polskiej Flagi, Święto Konstytucji 3 Maja** – poznanie historii świąt 1, 2 i 3 –go maja.
- 08.05. **Dzień Bibliotekarza i Bibliotek** – prelekcja na temat pracy bibliotekarzy i roli bibliotek w budowaniu dziedzictwa kulturowego.
- 15.05. **Święto Polskiej Muzyki i Plastyki, Dzień Niezapominajki** – zajęcia plastyczne.
- 18.05. **Międzynarodowy Dzień Muzeów** – burza mózgów na temat roli muzeów w kształtowaniu indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za światowe dziedzictwo – wspólne dziedzictwo całej ludzkości.
- 21.05. **Dzień strażaka** – prelekcja na temat niebezpieczeństw wynikających z zabawy z ogniem oraz profilaktyki powstawania pożarów.
- 22.05. **Dzień Praw Zwierząt** – jakie prawa mają zwierzęta? – zajęcia plastyczne.
- 25.05. **Obchody Dnia Matki** – wykonanie laurek dla mam, okolicznościowej gazetki.

29.05. **Europejski Dzień Sąsiada** – „Lokalna solidarność – sąsiedzka pomoc”.

01.06. **Dzień Dziecka** – impreza plenerowa: konkursy, zabawy.

05.06. **Dzień Ochrony Środowiska** – degradacja środowiska – ludzie nie są jedynym gatunkiem na Ziemi.

15.06. **Pierwszy Dzień Lata** - zajęcia plastyczne.

18.06. **Dzień Ojca** – wykonanie laurek; gazetki okolicznościowej.

20.06. **Uroczyste zakończenie „roku świetlicowego”. Przywitanie wakacji.** Zajęcia kulinarne – lody z polewą i bitą śmietaną.

24.06. – 05.07. Obóz socjoterapeutyczny – „Karpacz 2018”

Ważniejsze wydarzenia obozu:

- Uroczyste rozpoczęcie obozu – dyskoteka powitalna.
- Wycieczki:
 - 1) Śnieżne Kotły – kotły polodowcowe w Karkonoszach,
 - 2) Opactwo Cysterskie w Krzeszowie; przejazd do Książa – zwiedzanie Zamku,
 - 3) Szklarska Poręba – zwiedzanie Zamku Chojnik, Karkonowskiego Parku Narodowego – największych wodospadów Karkonoszy: Szklarskiego i Kamieńczyka,
 - 4) Adrspach – zwiedzanie Skalnego Miasta i ZOO Safarii,
 - 5) Cieplice Śląskie Zdrój – zwiedzanie Huty Szkła Julii,
 - 6) Miasteczka kowbojów Western City.
- Zajęcia i zawody sportowe.
- Festiwal piosenki i konkurs tańca.
- Uroczyste zakończenie obozu.

Program obozu socjoterapeutycznego skierowany był do **23 dzieci** i młodzieży w wieku od 8 do 15 lat, uczęszczających do Świetlicy Socjoterapeutycznej działającej przy MOPS oraz z rodzin objętych pomocą społeczną, w których występuje problem alkoholowy, niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą oraz zagrożonych uzależnieniem i wykluczeniem społecznym. Celem programu było wypracowanie zasad funkcjonowania w grupie, ustalenie norm grupowych, poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci poprzez nawiązanie satysfakcjonujących kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi (zmiana sposobu zachowań), zmniejszenie napięć i niepokojów (odreagowanie emocjonalne), kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z przemocą, wzmocnienie więzi między członkami grupy, kierowanie się zasadami afirmacji, bliskiego

kontaktu, otwartości, dostrzeganie oraz rozpoznawanie emocji własnych i innych ludzi, potrzeb własnych i drugiego człowieka – akceptacja wobec odmienności drugiego człowieka.

- 01.10. – 05.10. **Uroczyste rozpoczęcie „roku świetlicowego”**. Omówienie programu pracy świetlicy – wprowadzenie nowych form i zasad prowadzenia zajęć terapeutycznych, podział dzieci na grupy.
- 09.10 – 10.10. **Obchody tygodnia pisania listów** – wykonanie i wysłanie odręcznie pisanych listów do wyjątkowych adresatów.
- 12.10. **Dzień Nauczyciela** – wykonanie laurek dla wychowawców, rozwijanie szacunku dla osób pracujących na rzecz dzieci.
- 30.10. **Obchody Dnia Wszystkich Świętych** – czcimy pamięć tych, którzy odeszli; sprzątanie grobów, złożenie wiazanki, zapalenie zniczy.
- 05.11. **Dzień postaci z bajek** – zajęcia plastyczno-czytelnicze – malowanie ulubionych postaci z bajek, rozwiązywanie zagadek, czytanie bajek.
- 09.11. **Obchody 100 rocznicy Dnia Niepodległości** – tradycja, kultura, symbole narodowe.
- 14.11. **Dzień Seniora** – „Jak możemy pomóc osobom starszym?”
- 16.11. **Dzień tolerancji** – bądźmy dla siebie życzliwi.
- 21.11. **Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień** – dzień dobrych uczynków i pozytywnych emocji.
- 30.11. **Andrzejki** - zabawa z wróżbami.
- 04.12. **Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych** – niepełnosprawność nie jest barierą.
- 05.12. **Uroczysta kolacja Wigilijna z okazji Świąt Bożego Narodzenia** - przedstawienie jasełkowe.
- 12.12. **Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka; Dzień Ochrony Praw Dziecka.**
- 17.12. **Dzień bez przekleństw** – zajęcia plastyczne pt. „Warto dbać o czystość i piękno polskiej wymowy.”

Rodzaje pomocy udzielanej dzieciom.

Realizacja celów ogólnych i szczegółowych poprzez zapewnienie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjoterapeutycznej. Wsparcie funkcjonowania rodzin w kwestiach opiekuńczo – wychowawczych, poradnictwo, wprowadzenie do rodzin asystenta rodziny, prowadzenie pracy socjalnej, udzielanie przewidzianych ustawami świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Wpływ zajęć prowadzonych w Świetlicy Socjoterapeutycznej na funkcjonowanie dzieci.

Zajęcia terapeutyczno – pedagogiczne wyposażają wychowanków w umiejętności wyrażania własnych potrzeb i rozumienia własnych emocji, racjonalnego radzenia sobie z gniewem, problemami, presją otoczenia i rówieśnikami, doskonałą komunikację i umiejętności rozwiązywania konfliktów. Ukierunkowują także proces socjalizacji – rozwijając u dzieci zainteresowania, przekazując prawidłowe wzorce, normy i systemy wartości, rozwijając umiejętności samodzielnego organizowania korzystnych i sprzyjających zdrowiu form spędzania czasu wolnego. Reasumując, wskutek uczestniczenia w zajęciach świetlicowych i korzystania z takiej formy pomocy, jaką jest socjoterapia, dzieci uzyskują wsparcie w realizacji zadań rozwojowych i w przechodzeniu przez kryzysy rozwojowe, zwiększają poziom wiedzy na temat funkcjonowania społecznego i umiejętności interpersonalnych, a także uzyskują większy dostęp do zachowań pożądanых, zwiększają kontrolę emocjonalną, lepiej radzą sobie z emocjami i stresem. Wyrównywanie deficytów edukacyjnych wpływa również na wyniki w nauce, które ulegają stopniowej poprawie.

7. Świadczenie wychowawcze.

Od 01 kwietnia 2016 r. rozpoczęto realizację programu Rodzina 500 +, który zakłada częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł miesięcznie przysługuje rodzinom lub opiekunom na drugie i kolejne dziecko niezależnie od kryterium dochodowego. Natomiast przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko obowiązuje kryterium dochodowe w wysokości 800 zł na osobę w rodzinie lub 1.200 zł, jeżeli członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko.

W 2018 r. do MOPS w Pruszczu Gdańskim **wpłynęło 2.910 wniosków** o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. Wydano **3.002 decyzji**, w tym **2.637** decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego. Wypłacono **37.181** świadczeń na **3.720 dzieci**. W ww. okresie świadczenie wychowawcze otrzymało **2.765 rodzin**, w tym wypłacono **14.236** świadczeń na pierwsze dziecko. W 2018 roku wypłacono świadczenia na łączną kwotę **19.560.352 zł**.

8. Świadczenie „Za życiem” – od 1 stycznia 2017 r. realizowane jest jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł wprowadzone ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie przysługuje z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę

zagrożającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2018 roku MOPS w Pruszczu Gdańskim wypłacił 3 świadczenia „Za życiem” na łączną kwotę 12.000 zł.

Świadczenie „Dobry Start” - od 1 lipca 2018 r. wypłacane jest również przez MOPS w Pruszczu Gdańskim jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł wprowadzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Świadczenie „Dobry start” przysługuje raz w roku w związku z rozpoczęciem roku szkolnego przez dziecko lub osobę uczącą się do ukończenia 20. roku życia lub 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. W 2018 r. złożono 3.048 wniosków. Zgodnie z ww. rozporządzeniem nie wydaje się decyzji przyznających świadczenie „Dobry start”. W 2018 r. wypłacono 4.090 świadczeń na 4.090 dzieci. W tym okresie wypłacono świadczenia na łączną kwotę 1.227.000 zł.

9. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszczu Gdańskim w ramach swoich zadań realizuje, zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gminą Miejską Pruszcz Gdański a Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Autystycznym - **świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla mieszkańców Miasta z zaburzeniami psychicznymi, dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia - autyzm, które będą świadczone w miejscu ich zamieszkania.**

Zakres usług obejmuje uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia w tym zwłaszcza:

- poprawa ogólnej sprawności osób z autyzmem,
- nabycie i utrwalenie umiejętności komunikacyjnych i społecznych niezbędnych do samodzielnego życia w tym m.in. kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, trening samoobsługi
- i umiejętności społecznych,
- nauka spędzania wolnego czasu,
- specjalistyczna pomoc dla rodziców osób z autyzmem.

Zakres usług jest dostosowany do indywidualnych potrzeb dziecka i uwzględnia także prowadzenie terapii przez placówki oświatowe i placówki ochrony zdrowia.

Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób jw. w 2018 roku zostało powierzone Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Autystycznym w Gdańsku,

ul. Dąbrowszczaków 28. W 2018 roku ośrodek pomocy społecznej ww. formą pomocy objął **17 dzieci** - realizacja zadania jw. została pokryta z dotacji – koszt **100.145 zł.**

10. MOPS w Pruszczu Gdańskim, zgodnie z umową zawartą pomiędzy Gminą Miejską Pruszcz Gdański a Polskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Pruszczu Gdańskim realizuje zadanie publiczne pod tytułem: Prowadzenie i rozwój infrastruktury **Środowiskowego Domu Samopomocy**. Ośrodek w roku 2018 skierował do powyższej placówki **22 osoby z terenu gminy** miejskiej Pruszcz Gdański oraz **20 osób z innych gmin** powiatu gdańskiego na podstawie zawartych porozumień międzygminnych. Łączna kwota wydana na realizację ww. zadania to **773.051.80 zł.**

11. W celu ograniczenia zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ośrodek pomocy w ramach wieloletniego programu „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**” na lata 2014 – 2020 udziela pomocy rodzinom jw. w formie jednego gorącego posiłku dziennie w szkołach.

W 2018 r. ośrodek pomocy społecznej pokrył koszty jednego gorącego posiłku dziennie w szkołach - **141** dzieci na łączną kwotę świadczeń **42.216 zł.** Z posiłku w szkole na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Ośrodek (na wniosek rodzica) skorzystało **116 dzieci i młodzieży** na łączną kwotę świadczeń **36.689 zł.**

Jeżeli rodzina nie została objęta przez Ośrodek pomocą w formie jednego gorącego posiłku dziennie a uczeń zgłosił w szkole lub przedszkolu chęć zjedzenia posiłku, MOPS w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po przekazaniu informacji przez dyrektora placówki o konieczności udzielenia pomocy w formie posiłku dziecku, może udzielić pomocy zgodnie z **art. V.2.** Ta forma pomocy nie wymaga przeprowadzenia przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2018 r. z takiej formy pomocy skorzystało **25 dzieci i młodzieży** na łączną kwotę świadczenia **5.527 zł.**

III. Potrzeby związane z realizacją zadań ustawowych z zakresu wspierania rodziny.

W celu prawidłowego realizowania zadań w zakresie wspierania rodziny należy:

- 1) udzielać pomocy rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w dążeniu do prawidłowego wypełniania ról poprzez:

- a) pomoc asystenta rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców,
 - b) przekazywanie wiedzy rodzicom dotyczącej prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych
 - c) pomoc w integracji rodziny.
- 2) kontynuować podnoszenie kompetencji i umiejętności opiekuńczo wychowawczych, które umożliwiają wychowywanie dzieci w rodzinie naturalnej poprzez:
- a) systematyczną pracę asystentów z rodzinami, które cechuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych poprzez diagnozę deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci; sporządzaniu planów pracy z rodziną oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie,
 - b) motywowanie do korzystania z poradnictwa specjalistycznego, a także do udziału w warsztatach dla rodziców doskonalących umiejętności wychowawcze,
 - c) wspieranie rodzin w utrzymywaniu stabilnego środowiska wychowawczego.
- 3) dążyć do dalszej poprawy funkcjonowania rodziny w sferze socjalno – bytowej poprzez:
- a) wsparcie finansowe i rzeczowe dla rodzin (świadczenia pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawcze), obejmowanie dożywianiem w formie ciepłego posiłku wszystkich potrzebujących dzieci w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na 2019 rok.
 - b) wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i motywowanie ich do korzystania z dostępnej oferty pomocy i wsparcia.
 - c) zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa i konsultacji oraz uczestnictwa w różnych formach terapii i mediacji,
 - d) prowadzenie i rozwijanie różnorodnych form środowiskowej pomocy rodzinom dysfunkcyjnym np.: grupy wsparcia, świetlica socjoterapeutyczna.

BURMISTRZ

Janusz Wróbel